

Інтерв'ю з представником Міністерства економічного розвитку і торгівлі України

Упродовж роботи комітету з конкурсних торгів виникає низка неврегульованих питань у сфері державних закупівель, які нерідко заганняють у глухий кут і працівників органів Держказначейства. Для їх розв'язання редакція журналу звернулася до Наталії Заєць, спеціаліста Департаменту державних закупівель та державного замовлення Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, з проханням надати відповідь на викладені нижче запитання.

Запитання 1: — Чи можна звіт про результати проведення процедури закупівлі подавати для оприлюднення на веб-портал Уповноваженого органу раніше, ніж буде розміщено (але після подання) оголошення про результати проведення торгів?

Відповідь: — Відповідно до статті 10 Закону України «Про здійснення державних закупівель» (далі — Закон) оголошення про результати процедури закупівлі оприлюднюється на веб-порталі Уповноваженого органу не пізніше як через сім днів з дня укладення договору про закупівлю або прийняття рішення про відміну торгів чи визнання їх такими, що не відбулися.

Вимоги до звіту про результати проведення процедури закупівлі встановлено статтею 19 Закону.

Так, звіт про результати проведення процедури закупівлі замовник оприлюднює відповідно до статті 10 цього Закону, а саме не пізніше як через три дні з дня його затвердження.

Таким чином, Законом не встановлено граничного терміну складання звіту про результати проведення процедури закупівлі та його оприлюднення залежно від строків проведення процедури.

Та відповідно до статті 19 Закону у звіті про результати проведення процедури закупівлі обов'язково зазначають **дату оприлюднення** оголошення про проведення процедури закупівлі та про результати процедури закупівлі, що розміщені на веб-порталі Уповноваженого органу відповідно до статті 10 цього Закону.

Форми оголошення про результати процедури закупівлі та звіту про результати проведення процедури закупівлі затверджено наказом Мінекономрозвитку від 15.09.2014 № 1106 «Про затвердження форм документів у сфері державних закупівель».

Так, пунктом 5.4 форми звіту про результати проведення процедур відкритих і

двоступеневих торгів та попередньої кваліфікації, **розміщеного на веб-порталі** Уповноваженого органу з питань закупівель, також передбачено зазначати дату і номер оголошення про результати процедури закупівлі.

Отже, замовникові, щоб заповнити та затвердити звіт про результати проведення процедури закупівлі, необхідно знати **фактичну дату оприлюднення** оголошення про проведення процедури закупівлі.

Таким чином, замовник не може оприлюднити звіт про результати процедури закупівлі раніше, ніж буде оприлюднено та відповідно встановлено фактичну дату оприлюднення оголошення про результати процедури закупівлі».

Запитання 2: — До нашої редакції звернувся читач із таким запитанням: чи можна застосовувати частину 3 статті 631 Цивільного кодексу України в разі застосування переговорної процедури закупівлі? Наприклад: телекомунікаційні послуги (їх повинні надавати безперебійно, для них існує єдиний можливий постачальник) надають з 01.01.2015, але без укладення договору про закупівлю. За результатами проведення переговорної процедури, 01.04.2015 укладають договір на закупівлю цих послуг. Чи буде правомірно в цьому договорі у розділі “термін дії договору” зазначити: “Договір набуває чинності з дати підписання сторонами та відповідно до частини 3 статті 631 ЦКУ поширює свою дію на відносини, що виникли між Сторонами з 01.01.2015, діє до 31.12.2015, а в частині проведення розрахунків — до їх повного здійснення”. Якою є ваша думка з приводу цього питання?

Відповідь: — Відповідно до частини третьої статті 631 Цивільного кодексу України сторони можуть встановити, що умови договору застосовуються до відносин між ними, які виникли до його укладення.

Закон встановлює, що договір про закупівлю укладають у письмовій формі відповідно до положень Цивільного кодексу України та Господарського кодексу України з урахуванням особливостей, визначених цим Законом (ч. 1 ст. 40 Закону), та забороняє укладення договорів, які **передбачають оплату** замовником товарів, робіт і послуг **до/без проведення процедур закупівель**, крім випадків, передбачених цим Законом (ч. 4 ст. 40 Закону).

Договір про закупівлю — це договір, який укладають замовник і учасник **за результатами проведення процедури закупівлі** та який передбачає надання послуг, виконання робіт або набуття права власності на товари.

Таким чином, основною умовою укладення договору про закупівлю є проведення процедури закупівлі.

Згідно із частиною п'ятою статті 40 Закону, умови договору про закупівлю не повинні відрізнятися від змісту пропозиції конкурсних торгів або цінової пропозиції (у тому числі ціни за одиницю товару) переможця процедури закупівлі.

При цьому вищезазначена норма не охоплює переговорну процедуру закупівлі.

Відповідно до частини першої статті 39 Закону переговорна процедура закупівлі — це процедура, яку замовник використовує як виняток і відповідно до якої замовник укладає договір про закупівлю з учасником після проведення переговорів з одним або кількома учасниками.

Переговорну процедуру закупівлі замовник застосовує як виняток у разі наявності підстав, визначених частиною другою статті 39 Закону.

Отже, замовникам ніщо не забороняє застосовувати норму частини третьої статті 631 Цивільного кодексу України до договорів, укладених за результатами переговорної процедури закупівлі.

Проте варто пам'ятати, що всі дії замовника повинні опиратись на принципи здійснення закупівель, визначені у статті 3 Закону. Це, зокрема, добросовісна конкуренція серед учасників та недискримінація учасників.

Таким чином, замовник може застосовувати норми частини третьої статті 631 Цивільного кодексу України до договорів, укладених за результатами проведення переговорної процедури закупівлі, виключно у тих випадках, коли відсутня альтернатива вибору учасника переможця цієї процедури, тобто коли такий учасник відомий ще до початку процедури й не може бути замінений іншим за жодних умов.

До таких умов застосування переговорної процедури закупівлі можна віднести підстави, визначені в пунктах 1, 2, 5 та 6 частини другої статті 39 Закону, а саме:

закупівля творів мистецтва або закупівля, пов'язана із захистом прав інтелектуальної власності, або укладення договору про закупівлю з переможцем архітектурного чи мистецького конкурсу;

відсутність конкуренції (у тому числі з технічних причин) на відповідному ринку, унаслідок чого договір про закупівлю може бути укладено **лише з одним постачальником, за відсутності при цьому альтернативи;**

потреба здійснити додаткову закупівлю **в того ж постачальника** з метою уніфікації, стандартизації або забезпечення сумісності з наявними товарами, технологіями, роботами чи послугами, якщо заміна попереднього постачальника (виконавця робіт, надавача послуг) може призвести до несумісності або виникнення проблем технічного характеру, пов'язаних з експлуатацією та обслуговуванням;

необхідність проведення додаткових будівельних робіт, не зазначених у початковому проекті, але які стали через непередбачувані обставини необхідними для виконання проекту за сукупності таких умов: договір буде **укладено з попереднім виконавцем цих робіт**, такі роботи технічно чи економічно пов'язані з головним (первинним) договором; загальна вартість додаткових робіт не перевищує 50 відсотків вартості головного (первинного) договору.

Водночас, згідно з частиною першою статті 39 Закону, обґрунтування застосування процедури закупівлі в одного учасника повинно містити умови застосування процедури закупівлі; посилання на експертні, нормативні, технічні та інші документи, що підтверджують наявність умов застосування процедури закупівлі.